

(18 Nisan 1907 - 13 Ağustos 1973)

Nihad Sâmi Banarlı, Cumhuriyet devrinin yetiştirdiği en önemli edebiyat öğretmeni, edebiyat târihçisi ve yazarlarından. Şiir, tiyatro, hikâye, roman alanlarında da eserleri olan Nihad Sâmi Banarlı özellikle lise edebiyat ders kitapları, Resimli Türk Edebiyatı Târîhi, çeşitli gazete ve dergilerdeki yazıları ile tanınmıştır. Diğer değerli bir hizmeti de Yahya Kemal'le ilgili çalışmaları ve Yahya Kemal'in perâkende yazılar halinde olan nesirlerini ve bâzıları çeşitli dergilerde neşredilmiş şiirlerini toplayarak neşretmesi ve Yahya Kemâl Müzesi'ni kurmasıdır.

18 Nisan 1907'de İstanbul'un Fâtih semtinde dünyâya gelmiştir. Babası Trabzon eşrâfından Alemdarzâde İlyas Sâmi Bey, annesi Trabzon'un köklü âilelerinden Nâdire Hanım'dır. Edebiyat târihimizin ve kültürümüzün köşe taşlarından olan Banarlı hoca ve insan olarak tam bir "İstanbul Efendisi" idi. Edebiyat târihindeki yeri dışında "hocaların hocası" olarak da anılan Banarlı Hoca'yı, büyük hürmetle bağlı olduğu Sâmiha Ayverdi de "Devrimizin Atabeki" olarak vasıflandırmıştır. Mükemmel bir hoca idi. Şahsiyetli idi. Kendi mevzuunda engin bir bilgiye sâhipti. Dilimizi, dînimizi, milletimizi, mânevî değerlerimizi, bizi biz yapan unsurları, târihî kıymetlerimizi çok sever ve bu sevgiyi ve bilgiyi talebesine de aktarıp onlara bir istikamet ve şuur verirdi.

Talebesine aktardığı bilgiler yanında onlara kibarlığı, nezâketi, üslûp sâhibi olmayı, titiz ve disiplinli çalışmayı millî olmayı ve millî kalmayı öğretti. Dil zevkini tattırdı. Güzel Türkçenin özelliklerini, zenginliklerini ve ne kadar mükemmel bir dil olduğunu ve dilimizin özelliklerini öğretti.

"Diller milletlerin en aziz, en kıymetli servetleridir. Çünkü dillerin bir ses güzelliği ile dalgalanıp bir duyma, anlama ve inandırma gücüne ulaşmaları kısa zamanda olmamıştır. Yeryüzünde diller kadar millet fertlerini birbirine bağlayan, onları birbirlerini sevip anlamada, hele sevgilerini dile getirmede yardımcı olan başka kuvvet mevcut değildir. "Atalarımızın bize mîras bıraktığı en güzel iki şeyden biri bu günkü Türk vatani ise ikincisi Türkçedir" diyerek talebesinde vatan ve millet sevgisini, târih boyunca emek verip yarattığımız her millî eseri sevmek ve anlamak şuurunu uyandırmıştır.

Hayatı boyunca uydurma Türkçe ile mücâdele etmiştir. "Nasıl mîmârîde bir sanat değeri var, yapıda yoksa, şimdi eser yerine uydurulan yapıp'da da bu yoktur." der. Bir cemiyet, Mîmar Sinan'ın eserine yapıt diyecek seviyeye düşmeye görsün, o artık mîmârî yapamaz diyerek asil kelimelerin rûhumuzdaki güzellikleri uyandırdığını ve bunun da hayatımızın her safhasına tesir ettiğini söyler, devrimiz insanların çirkinliklerden ve kötülüklerden zevk almasından derin

üzüntü duyardı.

Gençlere her fırsatta millî romantizmimizi idrak etmemizin lüzumunu anlatır ve "Türk evlâtları ne zaman Süleymâniye'nin önünden onu gören gözlerle geçer ve millî romantizmini idrak edecek olurlarsa, işte o zaman Türkiye kurtuluş ve selâmet çağının idrâkinde olur." derdi.

Edebiyat Fakültelerimizde ders kitabı niteliğinde okutulan Türkçe'nin Sırları kitabında "Bugün düşmanlarımızın bizden çalıp koparmak istedikleri üç büyük tılsım vardır:

"Milleti birbirine bağlayan tek ve güzel bir dil.Türk milletini tam 1000 yıl,dünyânın en ahlâklı, en medenî ve en büyük kuvveti hâline getiren Türk Müslümanlığı ve Türk çocukları için dâimâ büyük şeref ve güven kaynağı olan, millî târih ve ecdat sevgisi. "diye yazar.

Bütün ömrünü Türk edebiyat ve kültürüne hizmetle geçirerek ve Yahya Kemal'in şiir ve nesirlerini kaybolmaktan kurtararak millî kültür ve edebiyat târihimizin ölümsüz şahsiyetleri arasındaki yerini almıştır.